

[Kõik uudised](#) [Paberväljanne Online](#)

Annelinnas pakutakse rohenäppudele priilt peenramaid

➤ [Tagasi uudiste juurde](#) [Lisa kommentaar](#) [Trüki](#) [Saada sõbrale](#)

[Veel kündmata põld ja Avo Rosenvald ootavad. Laupäeval jagatakse igale huvilisele juurikakasvatuseks siin kuni 100 m2 põllumaad. Fotod: Rasmus Rekand](#)

„Mitu aastat küpsenud mõte saab nüüd teoks – taas on ka korteris elavatel linlastel võimalus aiamaalapikesel endale mahetoitu kasvatada,“ rõõmustas Avo Rosenvald.

Just Rosenvaldi, jalgrattal mööda linna tuhiseva linnavoliniku ja Lutsu majamuuseumi järelevaataja „rohelises“ peas küpses idee rajada tartlastele maheaed. Sel laupäeval kell 10 mõõdetakse Annelinna mahejuurviljaaias soovijaile maalapid välja. Lisaks räägib maaülikooli professor Anne Luik mahepõllunduse alustest, jagab väärt nippe, kuidas umbrohuga võidelda ja soovitab kuhu mida mulda pista.

Keset eimidagi

Lehe tänava lõpust sadakond meetrit mööda tolmust rada edasi, tühermaal pajude ja kuluväljade vahele on tegus vanahärra linnalt välja kaubelnud 9000 m2 maad. Vestluse hetkel veel tärganud naadi, orasheina ja nõgestega kaetud. Laupäevaks aga sponsortöö korras AS Tatoli poolt üles küntuna, kutsuvalt ootamas näppe ja kõplaid, seemneid ning istikuid.

„Linna planeeringus on see elamumaa. Aga kui just meeletut kinnisvarabuumi ei tule, siis ehitus ei jõua siiani niipea. Kuna linnavalitsus Tartus hetkel puudub, on vaid suusõnaline kokkulepe, et seniks võime siin rõõmsalt mahepõllundust arendada,“ rõõmustas Rosenvald, kes vahva idee teostamiseks sobivat maalappi otsis kaks aastat. Alustades maakonnast, aga eneselegi üllatuseks leidis paslik paik sootuks lähemal. Kohas, millel osade paneelmajade kõrgemate korruste elanikud suisa aknast saavad silma peal hoida.

Et eelmise riigikorra ajal pidi sinna tulema autobaas, viib põllulapini pisut rööpas, ent tugeva põhjaga tee ning naabruses lõsutab lahmakas asfalteeritud parkimisplats. Rosenvaldi sõnul on paras ime, et 22 aastat söötis olnud maa pole võssa kasvanud. „Muld on siin korralik. Kahju vaid, et juba sügisel künda ei saanud. Esimene aasta tuleb hirmus võitlus umbrohuga,“ prognoosis rohenäppust aktivist.

Kuna sügisel on plaan kogu maa taas ühekorraga üles künda, saab kasvatada vaid üheaastaseid kultuure. Kutsumata külaliste vältimiseks ei soovitata maha panna marju või muud „magusat“, pigem eelistada juurikaid, maitsetaimi ja miks mitte ka lilli. Maheaias on keelatud kunstväetised ja taimemürgid. Pisike kasvuhoone, mille enne sügiskünda saab eemaldada, on teretunud. Riistakuur, katusealused või välikemmergid aga mitte. Ilmselt viimase rentimise osas tulebki aiandikommunil esmajärjekorras otsus langetada.

Peenramaad pakutakse esmalt üheks aastaks. Kui selle harimisega tingimuste kohaselt toime tulla, on

edaspidi võimalus ka pikem kasutusaeg kokku leppida. „Lähtume Madridi eeskujust,” teadis Rosenvald kuidas juurikamaid jagatakse Hispaanias.

„Kuidas kõik täpselt toimima hakkab, kas tellida sõnnikut või ehitada aed ümber – see kõik sõltub, mida ühiselt otsustame. Selge soov on koondada tegus, kokkuhoidev, mõtlev ja arendav roheline „kommuun”. Pakun välja ka idee kuu- või liikmemaksudega täidetavast ühiskassast, et suuremaid töid tellida. Või teeks nii, et maa on kõigile tasuta, aga kes otsustamises tahab kaasa lüüa, peaks ka liikmetasu maksma,” mõtiskles mees, pilguga rohututte silitades.

Peenramaal kasvavad nii lapsed kui juurikad

Maad jagatakse põhimõttel kes ees, see mees. Iseäranis oodatud on aga väikeste lastega pered, sest eestvedajate kaugem tagamõte pole mitte ainult pakkuda mahetoidu kasvatamise võimalust, vaid et aiand toimiks ka kasvatuslikus võtmes. „Õpetaks lapsi maaelu tundma, põllupidamist armastama, aga ka töödistsipliini. Näiteks Londoni lähistel on üks samalaadne aed mõttega, et mõni inimene valiks põllumehe elukutse selle mõjul. Ka piiblis on read „hoidke ja harige oma aeda”,” lausus Rosenvald.

Rosenvald nõustub, et aialapil oma käte tööga kasvatatud toit tuleb kallim, kui poest ostetu, ent seda mitmes tähenduses. „Kallim tähendab ka südamelähedasem, armsam. Paljudele on see puhkus, hobi ja meeldiv ajaviide. Perele võimalus peale juurikate ka lapsi kasvatada. On suur samm, kui arvuti taga mängimise asemel istutab laps taime mulda. Saab teada, kuidas maitseb enda tööga kasvatatud porgand.”

Rosenvaldi arvates on aiand heaks võimaluseks läbi koostegemise tugevdada peresidemeid ja eeldades, et „põllumehi” tuleb nii eestlaste kui venelaste hulgast, toimiv ka integratsiooniprojektina. Et just paljudes Annelinna korterites elavates vene rahvusest inimestes pakitseb tugev soov näpud mulda saada, räägivad kõnekalt samas piirkonnas juba aastakümneid toimivad „datšad”. Rosenvaldi arvates on potipõllundus aga trendikaks muutumas ka noorte seas, ta ei karda, et soovijast puudust tuleb.

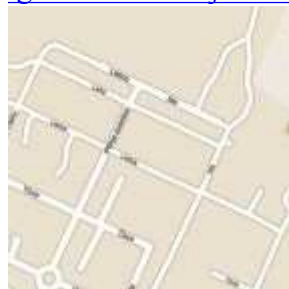
Aiandi kohta saab lisainfot Ester Sõtšovalt telefonil 5199 3227.

Autor: **Rasmus Rekand**, rasmus@tartuekspress.ee

Viimati muudetud: 12/05/2011 10:32:32

[Veel kündmata põld ja Avo Rosenvald ootavad. Laupäeval jagatakse igale huvilisele juurikakasvatuseks siin kuni 100 m2 põllumaad. Fotod: Rasmus Rekand](#)

[Annelinna mahejuurviljaaed asub Lehe tänava pikendusel.](#)

[Isehakanud "farmid" paneelmajadest kiviviske kaugusel.](#)

[➔ Tagasi uudiste juurde](#) [Lisa kommentaar](#) [Trüki](#) [Saada sõbrale](#)